

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

A vég kezdete.

Khuen ajkán meghalt a mosoly. Arcáról eltűnt az örökös vidámság s ez a boldog ember, aki annyira bizott a szerencséjében, szomorúan gubbaszt piros bársony székében, mint a madár, melynek pajkos fiuk a szárnyát szegték. Az optimista rajongása helyett Khuen gróf arcára a kétkedés szomorúsága ült s valóban szánalom nézni ezt az embert, akit a pillanat változása ilyen hirtelen fordulattal tört le. S ha körülnéz a munkapárti szolgaseregen, ha végigtekint eddig mindre kész rabszolgáin, a megrettent arcoknak tükrén csak a saját nagy szomorúságának képét látja.

Igy változnak az idők. Így forog Fortuna kereke s amit még pár nappal ezelőtt nem remélt a munkapárti tábor, most egyszerre csőstül szakadt a nyakába. A harcnak első meleg szellője jéggé fagyasztotta a miniszterelnök ajkán a mosolyt, a küzdelem első szárny-suhintása megdermesztette a munkapárti tábor üres szívet. Pedig most még csak az erők mérkőznek, a parlamentarizmus jogos fegyverei mind a két félnek egyenlően állanak rendelkezésére.

Ma még senki sem beszélt másról, mint nagy és nemes harcról, ma még senki sem ejtette ki az obstrukció nevét s a munkapárti táborban máris orgiát ül a fejtelenség, minden arcra járvány-

ként ült ki a rémület, a féls és még a rettegés.

Pedig odaát a legvégsőre is el lehettek volna készülve. El lehettek készülve a legrosszabbra is, mikor a szerencséjében vakon bizó miniszterelnök bécsi kommandóra a parlament elé terjesztette a katonai javaslatokat. S hogy most remegve gondol a jövőre a tábor s reszkelve néz a jövő szemébe a vezér, ezen legkevésbé sem lehet csodálkozni.

Kár azért a szép, nagy táborért, amely annyi pénzbe került, kár azért a sok-sok millióért, melyet hiába kellett elcserélni, kár azért a hivatali presz-szióért, amelylyel annyi derék magyar tisztviselőnek lelkét mételyezték meg. S amikor az ősz vezér végig tekint megrettent táborán, mindez hatványozott mértékben jutt az eszébe.

De mind ennek így kell történnie. A munkapárti kormány napjai meg vannak számlálva s pártja felett ítéletet mondott a magyar nemzet nagy közvéleménye. Az a közvélemény, amely elsöpörte a Tiszákat, a bukásba döntötte Széll kormányát, sőt előszele végig suhintotta az ősz grancsár arcát is, most el fogja söpörni a munkapárti rezsimet, mely bűnben fogant s eredeti bűnét a nemzet ellen illő orvtámadással tetézte.

A Khuen-kormány a nemzet gyen-

geségére és megbizhatatlanságára számított a választások alkalmával s számítása igaznak és jogosnak bizonyult; most pedig a saját bűnét akarja a nemzet tiszta lelkiismeretére háritani s ez kétszeresen égbekiáltó bűn.

Mert ennek az osztályérdekektől szaturált parlamentnek nincs joga a katonai reformok megalkotására.

Ennek a bűnben fogant többségnek csak bűneinek súlyosításán áran szabad olyan javaslatokhoz nyulnia, amely a nemzet vitális érdekeit érinti; Hertz ez a többség a nemzet gyűlöletéből a békeség hamis jelszavával, az osztályokat elválasztó korlátok ledöntésére született. Ennek a többségnek csak egyetlen joga lehet: megteremteni — az általános, egyenlő és titkos választói jogot s azután az ezen alapon összeülő népparlamentre bizni a katonai kérdések megoldását, minden olyan kérdés elintézését, amely a népek millióinak vállaira ujjabb és alig elviselhető terheket akar reá rakni.

És mikor a Khuen-kormány a választói reform helyett mégis a katonai kérdéskhez nyult s egyrészt a nemzet lelkére nehezedő letargiában, másrészt a kánikula szrvasztó melegében és a saját szerencséjében bizva a nemzet akaratára ellen és érdekei dacára is keresztül akarja fzszirozni a véderőreformot, el lehet készülv arra, hogy a parla-

Minden jó, ha jó a vége.

Irta: Szathmáry Z.

X. Y. kisasszonynak, Helyben.

— Szerkesztői üzenet. —

Nagyságos kisasszonyom! Rokonérzésem teljes egyetértésével olvastam a szerkesztőséghez beküldött bánatos hangú levelét, melyben súlyos vádak emel az írók, könyvkiadók és színgazgatók ellen, amiért tőlük telhetőleg azon igyekeznek, hogy önt elszomorítsák.

Minden tekintetben jogosultnak találok panaszaikat, melyeket, mint ön írja «megzavart lelki állapota miatt küldött mi velünk. Igaza van az ön fiatal szívének mikor azt óhajtja, hogy minden regénynek és szindarabnak voltaképpen «jól kellene végződnie», úgy, hogy megnyugtató érzések közt olthassa el a regény utolsó fejezetének, elolvasása után a lámpát és kellemes közérzések közt mondjon búcsút a színházi nézőtérnek.

És higgye el édes kisasszonyom, hogy azon körülmény, hogy egyik-másik regény, novella vagy szindarab olyan vigasztalan utolsó fejezettel vagy kétségbeesés szomorú utolsó felvonással végződik, az igen sok esetben az írók végtelen könnyelműségének, léha, apró véletelnek tudható be, csupán, amely könnyelműségek miatt képesek arcul csapni magát a költői igazságot is.

Igy a regény íróhoz mikor épen azon a ponton van, hogy a 124 fejezeten keresztül

boldogtalan szerelmeseket végre a boldogság karjaiba dobja, a 125-k fejezettel kezdve — betoppan a háziasszonya s a házbért kéri.

Az írónak már elfogyott minden pénze s az utolsó szivarjait szívja. Már most mit csináljon a grófnéval, aki a 124. fejezetben még mindig boldogtalan. Legalább 8—10 fejezet kellene ahhoz, hogy boldog lehessen. De hogy írja meg ezt a 8—10 fejezetet az író, mikor a házbér nincs kifizetve, s a trafik se hitelez. — Fogja magát s a 124-ik fejezetben végez a regénnyel, a grófnét könyörtelenül megölve. Azután szalad a könyvkiadóhoz a regénnyel pénzért, hogy kifizethesse a házbért.

Vannak szindarad-írók, akik ugyan így végznek darabjaikkal, csak hogy egy kaláber partieről le ne maradjanak s legyen pénzük kifizetni az elveszített kontra-kasszát.

És legyen ön meggyőződve, hogy voltaképpen minden regénynek es darabnak van egy másik «vége», amelyet csak hanyagságból nem írtak meg.

Az ön kedvéért azonban megírom én, korigálván az ön ízlése szerint a világirodalmat, úgy, ahogy az írók megírták volna ama fenntebb jelzett véletlen körülmények közbejötténélkül. Ime:

Bánk-bán.

Irta: KATONA JÓZSEF.

Az utolsó jelenet.)

(Színhely Bojóth. Csöndes nagyuri udvarház. Az udvaron galambduc a virágoskert köze

pén. A tornácon Tiborc pipázik, bodor füstötök fujva maga köré.

Bánk: (porosan utiköpenyegben benyit a kapun.)

Az izgalom mit napokon keresztül
Kiálltam, mégis bántó, rut dolog.
Óh pihenésnek napja jöjj el végre
És szállj szívemre mely Melindáért dobog.
(ÉEszre veszi Tiborcot.)

Tiborc, te pór, légy hiradással gyorsan,
Melinda lelkem mint van, mit csinál?

Tiborc: (lejön a tornácról)

Nagy ur! házunknak büszke koronája
Jöjjön gyorsan nagyasszonyunk már várja.
Bánk De mint van ő? felelj te balga pór!
Tiborc. Az éjjel még sok kínos perci voltak
De jobban lett, hogy jött az enyhe regg'
S most már nyugodt s a régi büszke dáma
Feledve van a kínos, balga dráma
S ha rá gondol, már hkkor se remeg.

Melinda: (csipkés hálóköntösben megjelenik a tornácon.)

Ssivemnek gyöngye, drága büszke Bánkom,
Mind ami történt, szánom, szörnyen bánom!
De mit tegyek....

Bánk: Már mit se tégy,
Feledve mindent, újra engem légy,
(Melinda és Bánk összeölelkeznek.)
Bánk: Igaz Gertrudiszt megöltem én
És holtan fekszik már a büszke lény,
De barátom még haj! a frank király
S váltott forsponton magához vár.

ment ellenzéke erejének és súlyának teljes latbavételével is küzdeni fog a katonai javaslatok szemérmetlen támadásai ellen s nem retten vissza a legkíméletlenebb fegyverek használatától sem, csak hogy gyökerestül kiirtsa a nemzet testéből azt a kóros jelenséget, amelyet a munkapárt létezése oltott beléje.

Ha ezt a kormány és többsége az obstrukció bejelentésének veszi, ám tessék. Obstruálni fogunk, amint ő obstruált létezése óta az általános választói jog megvalósítása ellen.

Csak azt tesszük, amit ő tett.

Csak haladunk azon az uton, melyen ő kezdte meg a járását.

A munkapárti rezsim eltiprására semmiféle fegyver sem törvénytelen, semmiféle eszköz sem bűnös, sőt a parlamenti ellenzéke akkor követne el nagy és megbocsáthatatlan bűnt, ha tovább is tűrné, ha tovább is szenvedné, ha tovább is orvosolatlanul hagyná azt a sebet, melyet a munkapárt megszületése ütött a nemzet testén.

A véderőreform tárgyalásának az első négy napja meggyőzhette a miniszterelnököt arról, hogy a függetlenségi és 48-as párt nemcsak komolyan veszi a harcot, hanem el van tökéltve arra, hogy a harc győzelmes kimenetelére érdekében létezését veti a serpenyőbe. De meggyőződhetett arról is, hogy hasonló elszántsággal küzd a nemzetrontó javaslatok ellen az ellenzék másik táborra is.

Ha harcot provokált az ősz grancsár, ám legyen harc! Viharos és döntő! Kérlelhetetlen és megváltó, melyből diadalmasan kerülnek ki a nemzet évezredes jogai s amely halálos csapást mér azok fejére, akik ezeket a jogokat császári parancsra a sárba akarják letiporni.

Ne csodálkozzon tehát senki, ha a miniszterelnök arcán meghalt a mosoly s arcán jéggé fagyott a vidámság.

Ez a meghalt mosoly s ez a jéggé fagyott vidámság a vég kezdetét jelenti. A gyászos munkapárti rezsim örvendétes elmúlását s a nemzeti érzés újjászületését!

Hazai miniszter beszéde.

A véderő-vita.

Kabos Ferenc alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

H Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

MElnök bemutatja az irományokat és kéri nyeket, köztük Komárommegye feliratát a katonai javaslatok ellen.

Megint dohánydrágítás.

Székely Ferenc igazságügyminiszter a távollévő pénzügyminiszter helyett törvényjavaslatot terjeszt be a vámvonalon át bohozott dohány és dohánygyártmányok után fizetendő engedélyilleték megváltoztatásáról.

A javaslat 1. §-a: A vámvonalon át behozott dohány és dohánygyártmányok után a vámmon felül fizetendő engedélyilleték mérve az elvámolás alapjául vett tiszta súly minden kilogrammja után következőképp állapítatik meg: szivarokéért 60 koronában, szivarokéért 35 koronában, egyéb gyártmányokéért és nyers dohányokéért 30 koronában.

2. §: Külföldi dohány és dohánygyártmányok behozatalának iparszerű közvetítésével csakis az foglalozhatik, aki erre a pénzügyi hatóságtól engedélyt nyer. Az ily engedélyes jövedéki ellenőrzés alatt áll. Az engedélyezés feltételeit és a jövedéki ellenőrzés módjait a pénzügyminiszter rendeleti uton szabályozza.

3. §: A jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

A javaslatot kiadják a pénzügyi bizottságnak.

Válasz az interpellációkra.

Abrahám Dezső a házszabályokhoz kérészt. A házszabályok 204. §-ához akar szólni, s felpanaszolja, hogy a miniszterek nem válaszolnak az előirt harminc napon belül. Ma már ötvenkilenc interpelláció vár válaszra.

Sümegei Vilmos: Melyek azok! (aHlljuk! aHlljuk!)

Abrahám Dezső: Elkezd felolvasni egyenkint a választ váró interpellációkat s egyenkint rámutat arra, hogy mily régi és érdekes interpellációkról van szó.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ez a felolvasás nem tartozik a házszabályokhoz való felszólalás keretébe. (Nagy zaj.)

Felkiáltások balról: De ide tartozik! (Zaj.)

Abrahám Dezső különösen tiszteli a most elnöklő alelnököt, de kötelessége, hogy rámutasson az interpellációk fontosságára. (Zaj.)

Felkiáltások balról: Mind fontos! (Zaj.)

Hock János: Megakarja győzni a tuloldal. (Zaj. Derütség.)

(Z AAbrahám Dezső folytatja a felolvasást.

Elnök újból figyelmezteti az elnököt.

Barabás Béla: aHdd lássa az ország, mit Hcsinál a kormány!

AAbrahám Dezső folytatja a felolvasást, mert az egész országnak tudnia kell, hogy milyen kérdésekre nem válaszol a kormány.

Elnök harmadszor is figyelmezteti a szónokot.

Abrahám Dezső befejezi a felolvasást, a melyet szükségesnek tartott azért is, hogy az ellenzék ellenőrző jogát megerősítse. Az interpellációkra válaszolni elemi kötelessége válaszolni a kormánynak. Az elnökséget kéri, hogy a kormányt szorítsa a válaszadásra.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Kijelenti, hogy a házszabályok ugyan a kisebbség védelmére vannak, de a munkásságot is védelmezik. Utal arra, hogy a múlt kormány százötvenkét válaszzsal maradt adós.

Felkiáltások balról: A lustaság nem precedens!

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Kijelenti, hogy minden interpellációra válaszolni fognak.

Elnök: Miután a felszólaló az elnökséghez intézte a kérést, kijelenti, hogy az elnökségnek kötelessége a házszabályok megtartása felett örködni, s ezért meg fogja sürgetni a kormánynál a válaszokat.

Következik

a véderőjavaslat

tárgyalásának folytatása.

Gedeon Aladár: Politikai szempontból hibáztatja a tulságos létszámemelést. Nem az a fő dolog, hogy nagy legyen a hadsereg, hanem az, hogy a nemzeti érzés lelkesítse. Ez az igazi erő, amint azt a japánok is megmutatták. (Ugy van!) Nagy bűn az, hogy annyi milliót költünk a hadseregre, mikor a lakosság nagy része kénytelen kivándorolni, mert itt nem tud meg-

E rut országtól bucsút kel lhat vennünk
S egy más országban új életet kezdünk.

(Függöny.)

II.

Aszegény gazdagok.

Irta: JÓKAI MÓR.

(A regény utolsó fejezete.)

Most veszem észre, hogy irataim közt keresgetve Várhidy Szilárdnak egy levelére találtam.

Régi fakó irás, de friss érzelmekről szól. Hogy ime leközlöm itt ez irásom utolsófejezetéül, azzal voltaképpen tartozom a költői igazság szolgáltatásnak. J. M.

Méltóságos özvegy báró Hátszeghy Lénárdné születet Lapussa Henriette urasszonynak

Hátszegen.

Méltóságos asszonyom!

Eletem legboldogtatanabb percében egy fogadást vettem. É azt ugyanis, hogy önt rám nézve megholtak fogom tekinteni. Feltett szándékom volt e fogadásomat mind a siring megtartani, azért az árulásért, melyet Sipos ügyvéd ur közbejöttével és közvetítésével ön elkövetett. De hogy multak az évek, beláttam, hogy ön kényszerhelyzetében másképpen nem tehetett s különben is nagyon-nagyon megszenvedett e végtetes tetteért.

Most, mikor ön egyedül áll a világban s végre szabad ura és illetve urnője tetteinek,

nem állhatom meg, hogy vigasztalan hajlékába el ne küldjem bocsánatom olajágát, egy viaszvirág levelet.

Ha önnek is úgy tetszik, kísérsük meg újra kezdeni ott, ahol elhagytuk, abban a percben, mikor közös csillagunkat ön hűtlenül elárulta. Ez esetben válasszunk egy új csillagot jelégéül. En ajánlom a Siriuszt, melyet ugyan újabb időben erősen kompromittáltak a magyar költők, de amelyet azért a mi célunknak én mégis megfelelőnek tartok.

És ezzel egyszersmind az ön kezébe teszem le sorsomat. Ha ajánlatomat elfogadja, írjon Siriusz név alatt pár sort, ha nem, úgy küldje vissza a béke viaszvirág levelet. Tehát vagy az egyik vagy a másik levél döntsön sorsunk felett.

És e szerint vagyok, méltóságos asszonyomnak teljes tisztelem kifejezésé mellett, — vagy... az én drága Henriette-mnek mivel a siring hű szerelmese

Várhidy Szilárd,
főszolgabíró.

(Vége.)

Othello.

(Az utolsó jelenet.)

(Othello szeme szikrákat hány, mikor az ajtón kopognak.)

Othello: Ki az ki most hajlékamnak csönd-

jét?

E durva zajjal háborítja meg.

Emilia: (kivülről) Én vagyok Mili a masamódné

Nagyságos asszony új kalapot hoztam, Othello: ~~R~~energesen kinyitja az ajtót) Na maga is csak jókor tud most jönni Desdemonának nincs szüksége önre. Meghalt szegény, s a holtaknak csupán, Egy illik jól, halotti fejkötő. Emilia: Oh, jaj mi szörnyű kin, mi kin, Miért jöttem én, ha jobb volt kinn. (Othello és Emilia beszédbe ereszkedve — kiderül, hogy Jágó gazember, Desdemona pedig ártatlan.)

Othello: Mindegy most már, megöltem én Való s igaz e szörnyű tény. (Odarohan Desdemonához, akinek a keble még piheg, Othello észrevéve ezt, ordít.)

Othello: Orvost, orvost, siessen ön, Emilia: Az orvosi éppen itt lakik

És im a lépcsőházba' jön.

Az orvos: (Bejön megvizsgálva Desdemonát)

Csupán csak egy kicsi ájulás

Csak ápolás és semmi más.

Csak nyugalom, csak kell és

Egy kis ecet-bedörzsölés.

(Desdemonát ecettel bedörzsölik.)

Desdemona: (felnyitva szemét)

Oh, csak hogy itt vagy Ottikám,

Oly csunya rosszat álmodám,

Deu gye most már boldogok

Leszünk...

Othello: (kitörő örömmel) Azok bizony, azok

(Egymás karjaiba omlanak, Emilia az orvos

karján el. Bent a teremben s kívül a folyosón

csók-csattanások hallhatók.)

(Függöny.)

élni. (Helyeslés.) Milyenek az iskoláink, a kórházunk? EMzerekre a nagy jelentőségű kulturális intézményekre seha sincs pénz. (Élénk tetszés.) ÉÉs vegyük ehhez, hogy ez a hadsereg nem a mi hadseregünk, ez idegen elem. Magasabb rangot magyar ezmer a hadseregben nem érhet el, mert nem tartják megbízhatónak. (Ugy van!) És mindig az utált Gotterhaltet fujják. Még egyházi ceremóniák közben is. Eseteket hoz fel, mikor a Gotterhalte miatt magasrangú magyar tisztnek kénytelenek voltak nyugalomban menni. Személyvényeket olvas fel azokból a könyvekből, amelyekből a hadiiskolák tanulnak s amelyek ugyancsak lekicsnylik a magyarokat. (Mozgás.)

Felkiáltások balról: Szép kis tanítás!

Gedeon Aladár: Magyarországot egyszerűen bekebelezzik Ausztriába! A honvédség is nagyon szépen néz ki. (Ugy van!)

Hazai Samu honvédelmi miniszter nevet.

Felkiáltások balról: Nagyon szomorú ez! Nem kell ezen nevetni.

Gedeon Aladár: A honvédtisztek legnagyobb részét a közönség mondott osztrák hadseregből helyezik át, akik aztán beviszik a honvédségbe az osztrák szellemet. (Ugy van!)

Székely Ferencz igazságügyminiszter: Jót állók a nemzeti érzésükért. (Mozgás.)

Gedeon Aladár: Nagyon szép dolog, hogy az igazságügyminiszter jóillatú, de azt hiszi, hogy ez nagyon káros lesz, mert most majd Bécsből még jobban fognak vigyázni a katonai szellemre. Tiltakozik az ellen is, hogy a honvédségnél csak az lehet törzstiszt, aki németül tud. Miért nem kívánják az osztrák landvehrnél, hogy a törzstisztek tudjanak magyarul, követeli a magyar honvédtábornokokat. A javaslatot nem fogadja el, hanem határozati javaslatot nyújt be a nemzeti követelmények teljesítése iránt. (Zajos tetszés.)

A honvédelmi miniszter beszél.

Hazay Samu honvédelmi miniszter azzal kezd, hogy utal arra, hogy a háborútól való félelmében minden állam fejlesztette már hadseregét, csak mi nem. Pedig nekünk szükségünk van erős hadseregre, mert mi a jövő viharainak centrumában vagyunk. Rá kell mutatni a körülöttünk álló szuronyerdőre. (Nagy zaj.) Kötelessége az aggályokat eloszlatni. Nem elégszik meg a javaslat elfogadásával, nemcsak pénz és ujonc kell a hadseregnek, hanem a nép lelkesedése is. (aZj.)

Benedek János: Ezt nem kaphatják meg! (Ugy van!)

Sümei Vilmos: Akkor legyen magyar! (Zajos helyeslés.)

Hazay Samu honvédelmi miniszter: Két Hírányban kell harcolnia. Egyrészt az antimilitaristákkal kell szembeállnia, akik a hadsereget egyszerűen rossznak mondják. Egyenként veszi sorra az antimilitarista csoportokat, a békebarátokat, a szocialistákat, és más egyesületeket. Lehet, hogy eljön az az idő, amikor olyan tökéletes lesz a kultúra, hogy nem lesz szükség háborúra, de addig nem lehet szó lefegyverzésről. Először a háborút kell eltörölni; azután lehet megszüntetni a katonaságot. Ma a hadsereg a legnagyobb biztosítéka a békének. Résztelen foglalkozik a szocialisták felfogásával, a mely szerint a hadsereg főképen egy osztályt ért van. (Zaj.)

Gróf Batthyány Tivadár: A császárért!

Felkiáltások jobbról: A hazáért! (Zaj.)

Benedek János: A kormánypárti választók még nem képviselik a hazát! (Zajos helyeslés.)

Hazai Samu honvédelmi miniszter: A munkaalkalmak megtartására más eszköz nincs, mint a katonaság.

Sümei Vilmos: Lásd Amerikát! (Tetszés.)

Hazai Samu honvédelmi miniszter történelmi visszapillantást vett a hadseregek fejlődésére s rámutat arra, hogy a néphadseregek a legerősebb védői a békének.

Munkáskertek ünnepsége.

Munkásfürdő megnyitása. Terménykiállítás.

A debreczeni Közhasznú Munkáskertek Egyesülete, amely néhány évi fennállása alatt máris a debreczeni munkásság anyagi, egészségi és szórakozási szükségletei kielégítésében, tehát fontos szociális feladatok tekintetében, kiváló eredményeket ért el és a gyakorlati szociálpolitikának országsszerte példaadó uttorójává lett, most ujabban két igen figyelemre méltó jelét adta fejlődésének.

A hadházi ut mentén levő Arpád- és Atilla-telepeken, melyek már vízvezetékekkel vannak ellátva, a kert egyesület nyári munkásfürdőt létesített, melyet vasárnap délután ünnepélyesen nyitottak meg.

Ugyanekkor a kert bérlők terménykiállítását és nyári mulatságot rendeztek. A kiállításon feltűnést keltő eredményt láthattunk, a kerttelepek munkásságának. Arra vallott ez, hogy a munkások telepeiket valóságosan szeretettel művelik, e munkájukban üdülést és gyönyörűséget találnak. Másrészt, hogy e kis kertjeikből jelentős anyagi eredményeket is látnak a kertbérlők, egész nyári háziszükségleteik mellett némi eladni való és télire eltenni valót is termeltek.

A kiállításon a kereskedelemügyi m. kir. miniszter pénztutalmait és a közhasznú munkáskert egyesület díszes dicsérő okleveleit adományozták ki.

Polgár Zsigmond kir. iparfelügyelő, Szántó GGyőző, a kert egyesület fardadhatatlan és lelkes elnöke és dr Rác Lajos keresk. és iparkamarai s. titkár részvételével megtartott bíráló alakján osztattak ki a díjak.

A bemutató.

Jelenetek a kulisszák mögött.

I.

Kiosztás.

Igazgató: Gyerekek! Vettem egy remek darabot! Zsába, Örnagy ur, Taifun semmi ehhez képest.

A tyársulat: Olyan jó?

Igazgató: Mit, jó? Egyszerűen fenomenális!

A hősszerelmes (megvetőleg): Megint vigjáték?!

Igazgató: Nem, bohózat, de a francia esprit non plus ultrája!

A hősszerelmes: Megint malackodás!

Igazgató: Igaz fiam, hogy neked nincs benne szereped, de a darab azért kasszadarab lesz; van benne egy kokotte szerep. Micsoda szerep! Az ezküldtszéki tárgyaláson szerelmet vall neki a törvényszék elnöke és fifikusan burkolt kérdésekben kér tőle rendezvoust.

Naiva: Ugy-e, afajta bakfis szerep ez?

Igazgató: Nem fiam, ez egy vérbeli demimonde! Te ezt nem tudnád eljátszani.

Naiva: Tem vagyok én olyan, mint amilyeneknek látszom.

Igazgató: Nekem mondd? De azért még sem te játszod, mert ez a szerep sok rafinemenetet kíván. Ezt a hősnő játsza. Az ő imponáló alakja kell hozzá.

Hősnő: Ennek a darabnak nagy sikere lesz.

Naiva: Nana, Láttam már karón varjut.

Igazgató: Gyerekek, ne veszekedjete! Aztán van benne egy naiv kis leány, aki mindenre azt mondja: nem tudom! Így csábítja el egy huszárhadnagy.

Naiva: Megint afféle liba szerep! Köszönöm szépen.

Igazgató: Aztán van benne egy anyós. De micsoda anyós!

Komika: Kitűnő ez a darab.

Igazgató: Hanem nagyon finom szerep: afféle Anstands dáma. Ezt az anyaszínész nő játsza.

Komika: Hogy lehet ilyen darabot előadni?

Igazgató: Ismerlek te szp maszk! Azután van benne egy fiatal asszonyka, kinek az ura nagyon öreg s aki az inasával helyettesíti magát bizonyos pillanatokban.

Szende: Pongyolába is öltözik ez az asszonyka?

Igazgató: Igen!

Szende: Ennek a darabnak nagy hatása lesz. Husz előadást ér meg, hiszen olyan pongyolám van, amit ablaküvegnek lehetne használni.

Igazgató: Ezt a szerepet a szubrette játsza.

Szende: Azokkal a görbe lábakkal?

— Ez a darab is el fog bukni!

Igazgató: Ugyan, ugyan? Nem minden darab osztozik a te sorsodban. Van benne egy remek férfi szerep, az öreg, kedélyes, lump apa.

Apaszínész: Hiába, csak tudja az a Ditrói, hogy milyen darabot adjon elő.

Igazgató: Ez a szerep viszi a darabot. —

Olyan helyzetei vannak, hogy a közönség megpukkad nevében.

Apaszínész: Ez is darab? Kutyakomédia.

Igazgató: S a bonvivant szerep. Az egyszerűen mesés.

Bonvivant: De mert ez egy fiatal kölyök s a komikumba csap át, ezt a naturburs játsza. Te egy bonvivant szerelmet játszol.

Bonvivant: Olyan se hideget, se meleget. Ez a darab se megy kétszer.

Igazgató: Azután van benne egy feltaláló.

Hát ez a komikumok Csimborasszója.

Komikus: No, ha még sikert nem láttatok, ezt nézzétek meg.

Igazgató: Ez a szerepet pedig én játszom.

Komikus: Szegény Csimborassó: országúti kavicsshalom sem marad belőled!

II.

Első próbán.

Rendező: Hölgyeim és uraim! Mint mindig, úgy most is a legnagyobb udvariassággal kérem önöket — (egy beszélgető csoporthoz) — fogják be a szájukat és hajlítsák erre füleiket! — ismétlem, udvariasan kérem önöket, hogy a siker érdekében támogassanak engem legjobb tehetségük szerint. Kezdem a próbát. Első jelenés.

Naiva: (Bejön és unottan monoton hangon próbál.)

Rendező: Kérem nagysád, próbáljon több ambícióval.

Naiva: Hogyne majd a statisztálást is ambícióval végzem.

Rendező: Kérem, ha magában nincs ambíció, és úgy véli, hogy ezt a szerepet eljátszani nem köteles, adja vissza a szerepeit kifogástól kísérve az igazgatónak.

Naiva: Nem adom vissza, eljátszom, hogy a kritika verje agyon az önök szereposztását.

Rendező: Második jelenés, Pista jön, bonvivant ur! Önön a sor!

Bonvivant: Hagyjon nekem békét, Csak nem vesződöm ilyen lehetetlen szereppel.

Komika: Rendező ur kérem, huzza ki azt a pár szót, amiből az én szerepem áll, az ugyanis olyan lényegtelen. Azért csak nem érdemes egy elsőrendű művésznőt felöltöztetni.

Rendező: Kérem, ebben a darabban csak

Nyomdába tanulóknak felvételük egy fú Darabos-utca 7 sz.

egy felöltözött nő van s azt más nem játszhatja, mint ön.

Apaszinész: Nekem csak egy ostoba jelenésem van s az is telve idegen szavakkal. — Tessék azt kihuzni.

Rendező: Nem lehet! Igaz, hogy az ön szerepe ostoba, de ha csak egy parányi maszkot csinál rá, nagy lesz a sikere.

Komikus: Kérem, nekem van két jelenésem. Mindkettő komoly jelenés és én ezt megcsinálni nem bírom. Komoly arcot én nem tudok vágni.

Rendező: Bocsanat, aki a «Bolond»-ban — Bimbót eljásza, abban kell lenni érzesnek, szívnek, komolyságnak! Ugyelő ur!

Ugyelő: Tessék!

Rendező: Irjon ki egy zongorát.

Ugyelő: az nem lesz!

Rendező: Két üveg pezsgőt...

Ugyelő: Abból maga nem iszik.

Rendező: Meg a szóban levő vacsorát, a chamre separéból.

Ugyelő: Abból maga nem eszik!

Rendező: Meg két ötös szivart.

Ugyelő: Nem lehet.

Rendező: Miért nem?

Ugyelő: Mert nem fizetik ki.

Rendező: No ez nem olyan nagy baj.

Mind: Elég volt már, hagyjuk abba! Inkább tanuljuk szerepeinket.

Többen: Ugy is megbukik ez a fércmunka.

III.

Előadás után.

Rendező: Gyerekek, hallgassátok csak mit ír a lap? A főszereplők stbbi, stbbi. Bájós és úde jelenség volt a naiva, aki megmutatta a komikussal, apaszinésszel, bonvivanttal és komikával együtt, hogy kis szerepekből is lehet nagyot, sőt művészt alkotni. A siker nagy része őket illeti meg.

Bonvivant, Komika, Apaszinész, Naiva, Komikus: De a darab jól is volt kiosztva!

Bonvivant: Nekem nem is kellett volna a darabban más szerep.

A többi: Nekünk sem, hiszen a kis szerepekkel is lefőztük a főszereplőket!

Rendező: (félre) Csak legalább egy szót tudtatok volna a szerepetekből. (Fenn) Gratulálok mindannyiuknak.

Az albán lázadás.

Törökország fegyverkezik.

Valónából jelentik, hogy a lakosság közt szintén fölkelési mozgalom észlelhető.

A hatóságot megfenyegették, és több követelést terjesztettek elő.

Ha ezeket nem engedélyezik, komoly kihágások várhatók.

Egy torpedózó hajó több szávad katonasággal Valónába ment, hogy a hatóságot és az idegeneket megóvja.

Az Edhem pasa tábornok elleni merényletről még a következőket jelentik:

Edhem pasa és hadsegéde Guzinjéből Djakovába vezettek egy kis csapat lovasságot és ekkor kerültek az arnauták csapdájába.

Mindkettőnek átlőtték a jobb karját. A sebesülteket a katonák lpekre vitték, — az arnauták pedig elmenekültek.

Konstáninápoly, július 16. Az ökümei pátriárkus a vallásminiszteriumhoz intézett jegyzékben felhossa, hogy a legtöbb vi-sszaélés a hatóságok részéről történik és ezek a tudatlan tömeget utánzásra serkentik.

A csatolt jegyzék 24, a legutolsó hónapokban történt gyilkosságot, 12 a török háitre való erőszakos áttérítést és más visszaéléseket sorol fel.

Szaloniki, július 16. A kormány a 45

életéig terjedő tartalék osztályokat (törökök és nem törökök is) behívta és az idősebb korosztályok listáját is előkészíteti.

A behívott katonák csendőregyenruhát fognak viselni, amelyeket a fegyverekkel együtt lakásukon tarthatnak.

A tartalékosok minden 14-ik napon hat órát fognak gyakorolni és szükség esetén a legközelebbi csendőr-állomás rendelkezésére állanak.

Egy ágyrajáró története.

A szobaur, aki mindig eltűnik.

Vannak emberek, akik a sors és a hányatott élet minden csapásait a legkönnyebben fogják fel és cseppet sem esnek kétségbe, ha egy szép napon csak azon veszik magukat észre, hogy se pénz, se állás, se lakás és itt állnak a világban, elhagyatva, a saját erejükre és tisztán csak a maguk ravasz tehetségükre utalva. Sok van közöttük, aki elzüllik, a legnagyobb része azonban eltengődik valahogy. Igaz, hogy ne mivalami tisztességes uton, és módon, de utóvégre is olyan sok bájjal és humorral végzik apró kis szélhámoságaikat, hogy az ember inkább mulat rajtuk, semhogy bosszankodni. A legnagyobb részük az ál-szobaurak fajtájához tartozik. Méltóztattak már valamit hallani az ál-szobaurakról. Azokról, akik ugyne vezetett ágyra járnak? Tessék csak ide figyelni. Elmondunk egy történetet, amelynek cselekvő hőse egy ilyen, eddig ismeretlen ágyra járó ál-szobaur, aki mindennap máshol fekszik le, mindennap máshol ébred és ugyancsak mindennap gyarapodik fehér- és ruhaneműkben.

A debreczeni rendőrséghez már több ízben panasz érkezett egy magas, szőke, atléta termetű fiatal ember ellen, aki a következő módon járta ki a hiszékeny, naiv embereket.

A napokban beállított Vigkedvű Mihály-utca 15. számú házba, amelynek kapuján az ismert kis cédula volt kiszegve:

Egy csinosan butorozott, tiszta szoba azonnal kiadó.

— A lakás miatt jöttem, — szolt a háziasszonynak, aki a fiatal embert fogadta.

— Tessék besétálni, — volt a válasz.

Beléptek a kis szobába, amely kevésbé volt tiszta és még kevésbé csinosan jutorozott és ahol az asszony a következőket mondotta a szőke fiúnak:

— A szoba kiadó ugyan, ha nem zse nirozza önt az, hogy egy ur már lakik benne.

— Nem, sőt örülök neki, hogy így legalább nem leszek egyedül, lesz, akivel majd társaloghassak. Tetszik tudni, most érkeztem meg Budapestről — ez reggel nyolc órakor volt — és még teljesen ismeretlen vagyok a városban. Nem kérdezem a szoba árát, de kénytelen vagyok kijelenteni, hogy csak holnap fizethetek, mert még a postán van a pénzem. A podgyászom pedig még kint van az állomáson, azt majd délután behozatom.

Be sem várta a háziasszony válaszát, hanem egész egyszerűen, mintha egyedül lett volna a szobában, levetette a kabátját és talán leve tette volna már — egyéb holmiját is, ha a háziasszony közbe nem szól:

— Kérem, még nincs megvetve az ágy!

— Ah, pardon, — szolt nagy uri flegmával a szőke fiu, olyan álmos vagyok, hiszen egész éjjel utaztam, hogy már azt se tudam, mit csináljak.

A háziasszony megvetette az ágyat, jó

éjszakát kívánt és kiment. A szőke fiu pedig megmosakodott, lefeküdt és a következő percben már az igazak álmát aludta.

Délután öt órakor ébredt, kinyitotta hálótársának — akít még egyáltalában nem ismert — szekrényét, kivett annak fehérneműjéből egy tiszta inget és — még egy tiszta inget és eltávozott.

— Kimegyek a vasutra a podgyászomért, — mondotta a háziasszonynak.

Azóta, a tizenhetes hordár jelentése szerint még mindig kint van a pályaudvaron. Közben azonban eljöhett onnan, mert ma még két helyen vett ki lakást, ahol átöltözködött, természetesen másnak a ruhájába és onnan is eltűnt. A rendőrség most keresi a szőke fiut.

Rosner a rendőrségen.

Önként jelentkezett. — Őrizetbe tartották. — A panaszokat visszavonták — Hosner szabadon.

Tegnap éjszaka Rosner Dávid, a csödbejutott Rosner és Faludi gabonabizományos cég eltűnt beltagja, automobilon Bécsből Budapestre érkezett és önként jelentkezett a főkapitányságon.

Rosner a «Neue Freie Presse»-ből értesült először a pánikról, amit eltűnése keltett s azonnal automobillal utazott.

rendőri jegyzőkönyvbe, amit az éjszaka felvettek, — azt mondta be, hogy tervszerű börtömanóver volt az a hírsztelés, hogy cége — fizetésektelenné vált, erről szó sincs, csak nagy anyagi veszteségei vannak.

Érdekeltségeit pontosan fogja teljesíteni, s a differenciákat, amelyek az egymillió koronát megközelítik, hamarosan kiegyenlíti.

A rendőrség, miután a vizsgálóbíró elfogató parancsot adott ki ellene, őrizetbe vette Rosnert, de még ma délelőtt, miután a panaszokat ellene visszavonták, szabadon bocsátotta.

Éjjeli tizenkét óra körül járt az idő, a főkapitányság ügyeleténél egyre-Emásra jelentkeztek a panaszosok, mikor Rosner barna nyári ruhában, karján vékony felöltővel beállított Saly Károly rendőrtanácsos elé, aki az éjszaka inspekciós szolgálatot teljesített a rendőrségen.

— Rosner vagyok! — mutatkozott be. —

Értesültem, hogy köröznek, eljöttem önként! ÉA rendőrtanácsos azonnal elrendelte, —

hogy Botár Béla rendőrkapitányt, Rosner ügyének referensét behívják a rendőrségre.

Botár előtt azután részletesen elmondta Rosner eltűnésének és cége csödbejutásának történetét.

Tegnap érkeztem Bécsbe Abbáziából. Két hetet töltöttem az Adria mellett, a Palace-hotelben laktam. Tegnap reggel Bécsből telefonáltam pesti irodámba, hogy az üzleti ügyek felől érdeklődjem. Egyik tisztviselőm volt a telefonnál, aki hűségesen referált nekem az előző napi üzletkötésekről, de arról, hogy feljelentés érkezett volna ellenünk, nem szolt semmit. — Ma délben aztán a «Neue Freie Presse»-ben ért hető megdöbbenésemre azt olvastam, hogy cégünk csödbe került. én pedig megszöktem. — Azonnal automobilt béreltem, es hazarohantam, hogy a rettenetes helyzetet tisztázzam valahogy. Először is hangsúlyoznom kell, hogy szőkecsőről szó sincsen, mert hiszen két hét óta nem tartózkodom a fővárosban. Abbáziába — egészségem helyreállítása végett mentem. Onleti ügyet bonyolítok le. Most pedig önként jelen Bécsbe utaztam tegnap, hogy néhány üzletkeztem. Kijelentem, hogy ártatlannak tudom magamat, senki pénzét el nem sikkasztottam, kizárólag engem ért a hirtelen történt rémes összeomlás. Minden érdekeltünkkel meg fogunk egyezni. Rendezni fogok mindent.

Rosner Dávidnak jegyzőkönyvi vallomása után kijelentette Botár kapitány, hogy őt a vizsgálóbíró körözvénye alapján őrizetben kell tartania. Rosner a mai éjszakát a Zrínyi-utcai kapitányság őrszobájában töltötte.

Munkatársunk közvetlenül a kihallgatás

előtt huzamosabb ideig beszélt Rosnerrel. A csödbe került milliomos nem fogja fel tulságosan tragikusan az esetet, nagyon bizonykodik benne, hogy hisznek az igazában.

— Uram, a termési jelentések tettek tönkre minket. A terméskilátások erősen javultak, a minek csökkenő tendencia lett a következménye. Mi pedig hausse-irányzatot folytattunk és így uszott el a pénzünk. Hanem azért a katasztrófa még sem olyan rettenetes, mint aminek ilyen hallatlan pánikot kellett volna előidéznie. A hiób-hírek világgákiáltása rosszakaratu börzemanöverek műve. Ellenségeim akarnak börtönbe juttatni. Remélem, hamarosan kibontakozunk ebből a rettenetes zavarból.

Ma délelőtt a három feljelentő: Guttmann Emil nagykereskedő (20.000 korona), Merkner Armin gabonakereskedő (10.000 korona), és Zádor Félix kereskedő (4000 korona) visszavonták panaszaikat Rosner ellen, ezért a déli órákban Botár Béla szabadon engedte Rosnert, az iratokat pedig áttette az ügyészhez.

Kolera Velencében.

Elmaradnak a velencei ünnepségek.

Velencében egyre nagyobb arányokban terjed a kolera. Alábbi táviratunk beszámol arról, hogy 172 megbetegedés és 11 haláleset volt Velencében, ezt sem hirdetésekkel, sem plakátokkal és Budapest utcáin osztogatott röpcédulákkal letagadni nem lehet. Velence mégis azt hirdeti, hogy ott ne ma kolera, hanem a jókedv és a vigság lakozik. Ezt az erkölcsstelen szemfényvesztést, — ha már Velence városa a fürdőszézon elmaradt és hiába várt nagy hasznáért a lelkére is veszi, Budapest fővárosának nem lenne szabad eltűnnie. Nem lenne szabad eltűnnie, hogy a pestieket öles plakátokon épen a főváros hirdető oszlopain csábitás Velencébe. A fővárosnak egyelőre nem a kolera ellen, hanem a velencei hirdetések ellen kell védeleznie. Ha minden utat elzárnak a kolera elől, akkor nem szabad megengedni, hogy a pestieket Velencébe csábitsák, ahol a kolera várakozik rájuk.

Velence, július 16. Azokat a táviratokat, melyek a koleráról szólnak, nem továbbítják. Az eltussolásban tehát, melyen a polgármesteri hivatal dolgozik, egy állami hivatal is részt vesz, dacára az orvosok tiltakozásának. Velence városának vezetői minden erejüket arra fordítják, hogy sikerüljön az eltussolás, de azzal keveset törődnek, hogy a járvány terjedésének gátat vessenek. De Rómából megzavarták a városnak ezt a machinációját, és éppen amikor az osztrák és magyar lapokban a Lidóra csalogató hirdetések jelentek meg, (a fürdővendégek legnagyobb része tudvalevőleg Ausztriából és Magyarországból szokott kitelni), közbelépett az olasz belügyminiszter. És ennek a következménye, hogy egy nappal a hirdetett ünnepségek előtt a polgármester, felsőbb helyről vett utasításra, a következő hirdetményt volt kénytelen közlteni:

A redeature-ünnep alkalmából e hó 15., 16. és 17-ikére hirdetett ünnepségeket — közegészségügyi okokból — elhalasztották.

Ezt «elővigyázati intézkedés» gyanánt szerepeltetik, de amint biztos forrásból értesülünk — valójában a belügyminisztériumh utasításáról van szó és a kormány szigorúan megtiltotta — hogy Velencében ezen a nyáron bármiféle ünnepséget is rendezzenek.

Ez idén nem is lesz Velencében semmiféle vigság.

A kolera pedig mindjobban terjed, annyira, hogy most már naponta vannak megbetegedések. Minden napra átlag tíz kolera-megbetegedés esik.

Orvosi jelentés van arról, — hogy a nyáron eddig

172 megbetegedés

11 haláleset

fordult elő. Tegnap is egy előkelő hotelban két idegen hölgy lett kolera-beteg.

Velence ezek után persze üres, a Lidón sohasem volt kevesebb idegen a szállodákban, mint ezen a nyáron.

Betörték a róm. kath. templomba.

Kifosztott perselyek.

Tegnapra virradó éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték a Szent-Anna-utcán levő római katolikus templomba, ahol a falba erősített perselyeket részint feltörték, részint leszakították a falról s magukkal vitték.

A betörők úgy spekuláltak, s talán nem is egészen rosszul, hogy tegnap vasárnap lévén, a jó szívu emberek pénzzel töltik meg a perselyeket s így nem céltalan és haszonnélküli az istentelen vállalkozás.

A betörők az esti istentisztelet után rejtőzködtek el a templomba, úgy, hogy amikor az ajtókat bezárták, nem vette őket észre senki.

Mikor aztán a külvilágra is homály borult, megkezdtek a működést.

A perselyeket leszakították a tettesek a falról. Az egyikről letudták tépni a lakatot, s így a perselyekben levő pénzmennyiséget magukhoz vették. Egy perselyt nem tudtak se feltörni, se leszakítani, azon meglátszik a fessegetés nyoma.

A nagy munkában elfáradhattak, a betörők, ezt igazolják tegalább a nyomok, ameleylekből következtetni lehet, hogy pihentek közben. Majd veszedelmesen közelgett a reggel, amikor oáz ajtatos hívők számára újra megnyílik a templomajtó s így meneklni kellett. A háütsó ajtót feszítették fel s úgy távoztak bünös cselekedetük színhelyéről.

A betörést Lojdl Henrik, a templom öreg szolgálja és harangozója vette észre. Rémuléttel látta, hogy mi történt az éj folyamán.

Az első nyomok után menten körül nézett s tüzetesen megállapította, hogy a betörők mit miveltek.

Az öreg harangozó kezét tördelve futott a templomból a rendőrségre, ahol éjjeli szolgálatot Budaházy Jenő fogalmazó teljesített.

Az esetről nyomban jegyzőkönyvet vett fel és maga is átsietett a templomba, helyszíni szemlét tartani.

Ma reggel, midőn Mile Pál tb. kapitány hivatalába jött, azonnal kezébe vette a bünügyet s megkezdte a nyomozást Bardócz és Dobos rendőrbiztosokkal.

A gyanu több egyénre irányul, valószínű, hogy a tettesek még a mai nap kézrekerülnek.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

3 Ötezer korona a kulturpalotára. Lőfkovits Arthur, a városi muzeum igazgatója, az ismert műbarát, abból az alkalomból, hogy a király a Ferencz József lovagjává nevezte ki, **500** koronát adományozott a városi muzeumnak.

Régi út helyrehozatala. Pár évtizeddel ezelőtt rendes, jókarban tartott, kavicsos, széles út vezetett Ujfaluból Földesre. Az utat még abban az időben készítették, mikor még Debrecen is Biharvármegyéhez tartozott. Az ut Hajdúvármegye alakítása óta elhanyagolódott és csak szélessége mutatja, hogy fontos út volt. Mivel a sárrét nagy községei és Hajdumegye több Biharral szomszédos községei ezen a fontosságában megmaradt, de elhanyagolt uton közlekednek, Ujfalu kérelmet intézett Biharvármegyéhez, hogy Hajdúvármegyével egyetértőleg —

ezt az utat vegyék be a törvényhatósági úthálózatba.

A Hortobágy öntözése. Most már semmi sem áll útjában a Hortobágy hasznosításának. A városi gazdasági bizottság ugyanis kimondta, hogy a miniszteri kiküldött terveit jóváhagyá s ezen az alapon kívánja az öntözési próbák e'rendelését.

Világító óra a Nagytemplomon. Évek óta huzódik már, hogy az egyház a Nagytemplomon világító órát állítson. Mint tudvalevő, néhai Steinfeld Mihály volt debreceni föld birtokos alapítványt tett erre a célra. A világító óra ügyében most az egyháznál komoly tárgyalások folytak s mint értesülünk, az őszre a templom két tornya között fel is állítják a villamos reflektorral ellátott világító órát, a mely kétségkívül disze lesz a Piac-utcának.

Ülések a városházán. Ma, kedden délelőtt 10 órakor, a vízvezeteki bizottság ülést tart. Délután 3 órakor pedig a csatornázási bizottságnak lesz ülése.

Betiltották a női kiszolgálást. A kis zugkorcsmák romantikájának, meg éjjelutáni bodegáknak a pénzügyminiszter szigorú rendeletet adott ki a női kiszolgálás ellen s ez a rendelet most érkezett meg a debreczeni pénzügyigazgatósághoz. A rendelet kimondja, hogy mindazon kávéház, bodega és vendéglő tulajdonsok elvesztik az italmérségi engedélyüket, akik pincérlányokat alkalmaznak. Tehát vége a borgözös lesonoknak s erkölcsi szempontból cysak helyettesíthető, de sok szegény lány romlásán hizott üzlettulajdonosnak végzetes szomorúság. A korcsmákból kivonul az olcsó szerelem s az éj felutáni korcsmák becsukhatják a boltot!

Az új ref. főgimnázium. A ref. új főgimnázium építésének ügye előrehaladott stádiumban van. Az eddigi tervek szerint a jövő tavasszal kezdik meg. Ez azért történik így, mert a fellendült építkezési kedv folytán nagy a téglahiány és a város az új gimnáziumra adandó téglát csak tavasszal szállíthatná. — Egyébként ez ügyben Degenfeld gróf egyházkerületi főgondnok kérvényt adott be, a városhoz, Az új főgimnázium a Péterfia-utca 1—3. számú telken épül.

Pályázat állatorvosi állásra. Domahidy Elemer főispán a Cseh János elhalálozásával megüresedett külsőségi állatorvosi állásra pályázatot hirdetett. A pályázat e hó 28-ig adandó be.

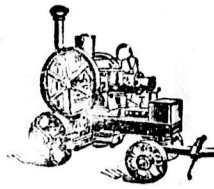
TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Betörés egy kofa-sátorba. Épen egy éve történt, hogy Demeter Hósek Sándor betört egy Degenfeld-téri vas-sátorba s onnan 370 korona készpénzt s több rendbeli értéktárgyat ellopott. A debreceni törvényszék a 17 éves hentes legényt 3 havi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

§ Bünügyi főtárgyalás. Julius 21-én pénteken az alább irt ügyekben lesznek főtárgyalások, u. m.: Kozlovsky József ellen királlysértésért, Fazekas Mihály ellen lopásért és Aldischech Abris ellen szintén lopásért.

CLIMAX

nyersolaj-motorok, lokomobilok és benzin cséplőgarnitúrák.

Teljes gyári szavatosság! Minden motor elküldés előtt **hivatalos vizsgálatnak** lesz alávetve. Teljes gyári szavatosság!

Elsőrangú elismerő-nyilatkozatok! Kérjen díjtalan ajánlatot!

BACHRICH és TÁRSA

motorgyári fióktelepe
Budapest, Szabadság-tér 17. sz.
(Tőzsde-palota.)

Szliács acélfürdő, Felső-Magyarország

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás.

Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátergincz és idegbajok, bénulás ellen, átszennvedett betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos dr. NÁDOSY ISTVÁN hiv. fürdőorvos második Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a **Fürdőigazgatóság** Szliácscon (Zólyom-m).

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat** és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1-50.** Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésnél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszertárban.

„M-i-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi **JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta**hüvelyek fadobozban!

Vigyázzon Csakis a „JACOBI” jellel valódi!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

!! pemetefű cukorkánál !!

Vásárlásnál azonban **vigyázzunk** és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan **utánzata van.**

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

CSÁSZÁRFÜRDŐ BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kén-szén-hevízü** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes isz-pfűrdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, ntányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestő-, járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket. egyenestartókat a ferdénlőtek részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. os. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13—76.

ÜDVÖZLET GRÁZBÓL!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb **styriai**

férfi- és női loden-ról

vadász-, erdész-, turista, rodel és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kiteve vannak, de különösen az én valódi styriai **nő loden-ról** gyönyörű mintákkal, utazási- és seta-kosztümöknek, valamint összes divatszövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általános elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kiviteli cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító

Graz, Murgasse 9. sz.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónok részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HŐFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvencz szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT

Teljes ártalmatlanságáért kezesség!

1. TEGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POUDEUR fehér, crém és rózsaszin színben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa

egyedüli készítőknél drougeria **Szabadka.**

Budapesti főraktárak Török József Király-utca 12. Török Sándor „Opera” gyógyszer-tár Andrassy-ut

SZOBRÁNC GYÓGYFÜRDŐ Ungmegyében

Glaubersós, hideg, kén-s, sós viz. Gyomor- és májbeteg magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig 30 százalék árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivógyógymód biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedésnél enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél, epehomok és epekövek oldólag hat. Vértóulásoknál, szédülések, hűdés, guttae ruhamoknál vérelvonólag, felszívólag hat, eszusz és köszvényes bántalmaknál e kór okozta erjesi termékekre, elrakódásokra az ízületekben, azok oldására, kiküszöbölésére hat. Kővérség, szívelhajasodás ellen, cukorbetegségeknek, vesébajoknak úgy a cukor-, mint a tehérekiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, ízületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően osztatja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbözőbb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás az Alföldről és Pest felől jövőknek **Ungvár,** a felvidék és illetve Kassa felől jövőknek **Nagymihály,** honnan kényelmes bérkocsin 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül!

Megrendelések és tudakozódások: „**Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő**” címzendők. Posta- és távirda-állomás helyben. A fürdő igazgató-otvosa: **Russay Gábor Lajos dr.** A fürdő igazgatósága.

Apró hirdetések.

Eladó tanya 16 nyilas fekete föld a debreceni határban, Elep-Álomzugba. Cím a kiadó-hivatalban.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Testvérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

EGERBEN emeleti uriház eladó. Bővebbet Balogh őrnagynál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Egyszerű és különleges órákat szakszerűen javít Apródy József műórási Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház).

FEJESKAPOSZTA, kelkáposzta, fejes saláta, káralábé, cukorborsó, új burgonya, zöld bab, ugorkát nagyban és kicsinyben szállít Sperlinger Csongrádról.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszút 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

Örökbe adnám jó családhoz 4 éves egészséges kis fiamat. Cím a kiadóhivatalba.

Egy tanuló felvétetik Félégyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzletében Piac-utca 12.

Utcai emeleti lakás minden modern kényelemmel augusztus elsejére kiadó. Irodának és hivatalnak is igen alkalmas. Értekezhetni Csapó-utca 10. sz. alatt, az udvarban, földszinti lakás.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Elegánsan butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Üvegszemű spangolmeggycet postakosaranként 2 koronáért, savanyításra ugorkát, káposztát, vaj babot 1.20 koronáért. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Kecskeméti elsőrendű óriásszemű spangolmeggycet 3, válogatott szivcsereznyje 3 korona, postakosaranként utánvétellel szállítja Gyümölcskiviteli Társaság, Kecskeméten, Kajszinbarackra előjegyzést elfogadunk.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozott szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Kajszinbarackot, félerett állapotban, megvételre keresek. Ár- és mennyiség-ajánlatokat kér Lázár József szőlő- és gyümölcsnagykereskedő. Nagymaros, Hontmegye.

Automobilok árverése.

Csödtömegből, ujak és használtak, üzemképes, modern kocsik, kir. közjegyzővel nyilvános árverésen f. évi július 22-én d. e. 10 órakor egyenként is eladatnak. Esetleg árverésen kívül is megvehető. Bővebbet Tauszig és társa Gyár-utca 21.

Kladó magtár, göré és istálló. — Honvéd-utca 28. szám.

Épületi vályog jutányosan eladó Széchenyikert 3. sz.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tőlem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ő-fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cím: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiuméba.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését** is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

11,271/1911., 11,346/1911.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a Perge féle József-kir. herceg-utcai házutáni s a debreczeni 5016. sz. tjkvben A. 1. 2. sorsz. 8211. hrsz. alatt felvett 2 hold 700 négyszögöl területű városi tulajdon képező ondódi szántó földnek eladására **a folyó évi július hó 26. napján azaz szerdán délelőtt 9 órakor** a városháza nagy tanácstermében nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár: 2400 korona.

A kikiáltási ár 10 százaléka az árve-elők által az árverés napján az árvereltető bizottságnál készpénzben leteendő.

Az árverési feltételek a számvevő ségnél a hivatalos órák alatt 8-1-ig megtekinthetők.

Debreczen, 1911. július 13.

A városi tanács.

Cséplési idényre ajánlok:

kiváló minőségű

angol gépsziját, gépolajat, tovotte-kenőcsöt, Havre és üveg olajozókat, tömítéseket, dobsint gépkenőcsöt, gummi és kendertömlőket

Sesztina Lajos

vaskereskedése

Debreczen, Piac-utca 23.

Izzad a lába? Használjon Harsányi-féle „Formacint” mely bármely testrészi izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 korona, Nagy üveg 2 korona

Kárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat. Egy üveg ára 1 korona.

„Menthol” jegec sósborszesz, az eddigi sósborszeszek között leg-hatásosabb 30-50 fillér es 1 koronás üvegekben.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a kaphatók.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) **Kartelen kívül, tehát olcsó árak.** Mindenkinnek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Megnyilt a Széchenyi Mulató

(Petőfi-tér, a vasuti állomással szemben)

12 szenzációs szám

a Fővárosi Orfeumok előkelőbb tagjai felléptével